

4. Ա Ր Տ Ա Թ Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

4.1. Վճարային հաշվեկշիռը 2016 թվականին

Ըստ նախնական տվյալների, 2016 թվականին ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի¹ ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 45376.2 մլն դրամ, որը 2015թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ նվազել է 8592.9 մլն. դրամով:

ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը 2015-2016թթ.

/մլն դրամ/

	2015թ.	2016թ.	Բացարձակ փոփոխությունը
ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇՎ	-53969,1	-45376,2	8592,9
Կրեդիտ	75230,5	86546,3	11315,8
Դեբետ	129199,6	131922,5	2722,9
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-87110,1	-82244,9	4865,2
Կրեդիտ	38142,9	46134,3	7991,4
Դեբետ	125253,0	128379,2	3126,2
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ	-86356,4	-79560,0	6796,4
Կրեդիտ	29666,1	38853,7	9187,6
Դեբետ	116022,5	118413,7	2391,2
<i>Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի</i>	<i>-86356,4</i>	<i>-79560,0</i>	<i>6796,4</i>
Կրեդիտ	29666,1	38853,7	9187,6
Դեբետ	116022,5	118413,8	2391,3
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-753,6	-2684,9	-1931,3
Կրեդիտ	8476,9	7280,5	-1196,4
Դեբետ	9230,5	9965,4	734,9
Տրանսպորտ	-2661,0	-4097,0	-1436,0
Կրեդիտ	2197,2	2441,4	244,2
Դեբետ	4858,2	6538,4	1680,2
Ճանապարհորդություն	-2286,4	-1670,7	615,7
Կրեդիտ	1406,2	1088,5	-317,7
Դեբետ	3692,6	2759,2	-933,4
Այլ	4193,7	3082,8	-1110,9
Կրեդիտ	4873,4	3750,6	-1122,8
Դեբետ	679,7	667,8	-11,9
ՍԿԶԵՆԱԿԱՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	-2908,5	-1619,9	1288,6
Կրեդիտ	849,2	1724,5	875,3
Դեբետ	3757,7	3344,4	-413,3
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	36049,4	38488,6	2439,2
Կրեդիտ	36238,4	38687,5	2449,2
Դեբետ	188,9	198,9	10,0
ԿԱՊԻՏԱԼ ՀԱՇՎ	12038,5	11236,7	-801,8
Կրեդիտ	12038,5	11236,7	-801,8
Դեբետ	0,0	0,0	0,0
<i>Չուտ վարկավորում(+)</i> զուտ փոխառություն(-) ընթացիկ և կապիտալի հաշիվներից	<i>-41930,6</i>	<i>-34139,6</i>	<i>7791,0</i>
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎ	-40379,2	-43276,8	-2897,6
<i>Չուտ վարկավորում(+)</i> զուտ փոխառություն(-) ֆինանսական հաշիվից	<i>-40379,2</i>	<i>-43276,8</i>	<i>-2897,6</i>
Ուղղակի ներդրումներ	-9134,2	-1866,4	7267,8
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	9134,2	1866,4	-7267,8
Պորտֆելային ներդրումներ	2227,8	0,0	-2227,8
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	2227,8	0,0	-2227,8
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	0,0	0,0	0,0
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0,0	0,0	0,0
Այլ ներդրումներ	-33472,8	-41410,4	-7937,6
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	130520,3	146731,0	16210,7

	2015թ.	2016թ.	Բացարձակ փոփոխությունը
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	163993,1	188141,4	24148,3
Պահուստային ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Չուտ սխալներ և բացթողումներ	1551,4	-9137,3	-10688,7

¹ ԼՂՀ ԱՎԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքը ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանսական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշիռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հոդվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՄԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման) :